

DYSARTRIE

SPRAAKSTOORNIS

Inleiding

In deze folder vindt u informatie over de spraakstoornis Dysartrie. Ook leest u enkele communicatieadviezen voor zowel uzelf als voor uw gesprekspartner.

Betekenis dysartrie

'Dys' betekent niet volledig en 'artrie' komt van het woord articuleren, uitspreken. Dysartrie is een spraakstoornis die het gevolg is van een aandoening in het zenuwstelsel. Deze aandoening verstoort de werking van één of meer spieren die bij het spreken betrokken zijn.

Mensen met een dysartrie zijn vaak moeilijk te verstaan. Dit kan komen door onduidelijke spraak, een te zachte en/of hese stem, monotoon of nasaal (door de neus) spreken. Ook kan er sprake zijn van een verlamming aan één kant van het gezicht waardoor spreken moeizaam gaat.

Oorzaken

Dysartrie kan veroorzaakt worden door een aandoening van het zenuwstelsel zoals een beroerte, trauma, hersentumor, ziekte van Parkinson, Multiple Sclerose, ALS of Myasthenia Gravis. De ernst en het verloop van de dysartrie is sterk afhankelijk van het ziektebeeld en de fase van de ziekte.

De rol van de logopedist

De logopedist observeert en onderzoekt uw spreken om de aard en omvang van het spraakprobleem te bepalen. Daarna vertelt de logopedist u de bevindingen van het logopedisch onderzoek. De logopedist geeft u oefeningen en adviezen zodat een gesprek makkelijker kan gaan. Logopedie kan na de ziekenhuisopname worden voortgezet door een andere logopedist in de revalidatie, verpleeghuis of in een logopediepraktijk.

Communicatie voor personen met dysartrie

Het belangrijkste is dat de omgeving u zo goed mogelijk verstaat. Probeer daarom uw aandacht te richten op het spreken.

De volgende tips kunnen hierbij helpen:

- Spreek langzaam.
- Spreek in korte zinnen.
- Spreek de woorden zo nauwkeurig en duidelijk mogelijk uit. Overdrijf voor uw gevoel de uitspraak.
- Spreek woord voor woord uit als het spreken moeizaam gaat bijvoorbeeld 'ik/ben/moe'.
- Gebruik voldoende pauzes.
- Zorg dat er oogcontact is met uw gesprekspartner.
- Ga dicht bij uw gesprekspartner staan of zitten.
- Verander niet te snel van onderwerp.
- Ondersteun het spreken eventueel met gebaren.
- Schrijft de boodschap op als u heel slecht wordt verstaan.

Communicatieadviezen voor de gesprekspartner

- Zorg voor een rustige omgeving, zet de radio en televisie tijdens een gesprek uit.
- Ga zo zitten dat u elkaar goed kunt zien en horen.
- Zorg voor goed oogcontact. Als u iemands gezicht ziet, verstaat u elkaar beter.
- Wees eerlijk: vraag de ander om te herhalen wanneer u de boodschap niet goed verstaan hebt.
- Vraag bevestiging van wat u denkt begrepen te hebben, "ik denk dat je bedoelt...".
- Zorg voor pen en papier als het spreken erg onduidelijk is. Vraag eventueel om het bericht in steekwoorden op te schrijven.
- Ga niet uit luider of op een kinderlijke manier praten. Degene met dysartrie begrijpt u prima.
- Geef de patiënt genoeg tijd om te antwoorden op uw vraag.
- Onderbreek de patiënt niet.
- Iemand met dysartrie zal slechter spreken als hij moe is. Voer met name een belangrijk gesprek op een moment dat diegene uitgerust is, bijvoorbeeld nadat hij geslapen of gerust heeft.
- Als er veel bezoek is, zorg dan dat de patiënt bij het gesprek betrokken wordt, praat niet over zijn/haar hoofd heen.

- Wanneer herhaaldelijke pogingen om elkaar te verstaan mislukken, laat het gesprek dan even rusten. Probeer het later nog een keer of maak gebruik van een andere manier van communicatie.

Vragen?

Het kan zijn dat u na het lezen van deze folder nog vragen heeft. Neem dan contact op met de afdeling Logopedie: Maandag t/m vrijdag tussen 08.00 uur en 17.00 uur via 010 – 461 6028 (Franciscus Gasthuis) of 010 – 893 1011 (Franciscus Vlietland).

*Mei 2022
6050100*